

Protocol aanvragen RM en IBS crisis

Afspraken tussen VVT aanbieders en GGNet in regio Achterhoek Oost en West en regio Zutphen aangaande procedure IBS en RM in kader WZD

Inleiding

Vanaf 1-1-2020 zijn er afspraken met GGNet en de VVT aanbieders over het aanvragen van een RM en een IBS. In de regio Achterhoek Oost en West en regio Zutphen is er 1 protocol.

Doelgroep

In het kader van de WZD is dit protocol van toepassing voor de doelgroep kwetsbare ouderen met een psychogeriatrische aandoening (meestal dementie) of daaraan gelijkgestelde neurocognitieve aandoening met daaruit voortvloeiende significante beperkingen, bijvoorbeeld Syndroom van Korsakov, ziekte van Huntington, Niet- Aangeboren Hersenletsel, voor wie mogelijk een crisisopname met IBS nodig is of een RM voor een verblijf in een verpleeghuis, al dan niet met een verlenging.¹

Deze cliënten kunnen thuis wonen zelfstandig om in een woonzorgcentrum waarbij de huisarts medisch eindverantwoordelijk is of in een woonsetting met zorg en behandeling waarbij de specialist ouderengeneeskunde medisch eindverantwoordelijk is.

Om de procedure IBS /RM te voorkomen of zo optimaal mogelijk te laten verlopen is het wenselijk voor deze doelgroep preventief, multidisciplinair, een signaleringsplan op te stellen.

Deelnemende organisaties en algemene afspraken

De gemaakte afspraken gelden voor onderstaande instellingen in de regio Achterhoek en Zutphen, te weten:

- Azora
- Careaz
- GGNet
- Huisartsenpraktijken
- Marga Klompé
- Markenheem
- Sensire

Evaluatie

Jaarlijks wordt dit protocol geëvalueerd door de regionale werkgroep WZD, waarin de manager GGNet, SO's, wijkverpleegkundigen, huisartsen, casemanagers dementie zitting hebben.

De uitkomsten van de evaluatie worden teruggekoppeld aan het transmuraal managers beraad. Zij stellen vervolgens het protocol vast.

¹ De WZD is niet van toepassing voor:

- Cliënten met hierboven genoemde aandoening in combinatie met ernstige psychiatrische problematiek.
- Cliënten met verslavingsproblematiek op de voorgrond
- Cliënten waarbij psychiatrische problematiek en psychopathologische problematiek op de voorgrond staan.

Procedure Rechterlijke machtiging in kader van WZD

Wanneer een aanvraag voor een rechterlijke machtiging

Hieronder wordt de werkwijze beschreven voor een RM voor de cliëntengroep met een grondslag psychogeriatricie (PG) in het kader van de Wet Zorg en Dwang (WZD) waarbij de cliënt en/of de vertegenwoordiger zich verzet tegen de opname die noodzakelijk is.

Deze noodzaak wordt voordien, multidisciplinair, conform een signaleringsplan vastgesteld, waardoor alle betrokkenen (naasten, professionals en zorgverleners) zijn geïnformeerd over de opstart van de aanvraagprocedure.

In het signaleringsplan is tevens vastgelegd wie de aanbieder van voorkeur wordt als er wordt overgegaan tot opname. Deze aanbieder van voorkeur wordt geïnformeerd als het aanvraagprocedure wordt opgestart door een van de betrokken zorgverleners.

Wie kan er een aanvraag doen voor een rechterlijke machtiging

In een multidisciplinair overleg is vooraf afgesproken wie de aanvraagprocedure voor een RM gaat opstarten (de aanvrager). Dit kan per patiënt/ cliënt verschillend zijn. De RM aanvraag kan gedaan worden door: wijkverpleegkundige, casemanager dementie, CIZ-functionaris, familieleden of, indien de cliënt reeds opgenomen is in een Wlz-instelling, de WZD functionaris.

Waar en hoe een aanvraag voor een rechterlijke machtiging

De aanvrager vult het [aanvraagformulier RM](#) in volgens het format van het CIZ en zorgt ervoor dat alle andere betrokken professionals en zorgverleners op de hoogte zijn van de aanvraag.

Bij punt 9 'Bijzonderheden' van de CIZ aanvraagformulier wordt vermeld welke professional geadviseerd wordt, door de aanvrager, om aanwezig te zijn bij de zitting. Vermeld hierbij naam en contactgegevens.

De aanmelding voor een medische verklaring ten behoeve van de RM wordt, tijdens kantoortijden, gedaan bij het Medisch secretariaat van de VVT-instelling.

1. **Azora:**
 - a. telefoonnummer: 0314-338164
 - b. Zorgmail: medischsecretariaat@azora.nl
 - c. Zorgdomein Azora (aanvraag medische verklaring RM)
2. **Marga Klompé:**
 - a. telefoonnummer 0544-474114,
 - b. Zorgmail: serviceloket@szmk.nl
 - c. Zorgdomein (VV&T/Verblijf & Wonen -> complexe gezondheidsproblemen -> aanvraag medische verklaring in het kader van aanvraag RM) of Medisch specialistische zorg -> specialisme ouderengeneeskunde → aanvraag medische verklaring i.h.k.v aanvraag RM.
3. **Sensire:**
 - a. telefoonnummer: 088 260 93 00
 - b. Zorgmail: medischsecretariaat@sensire.nl
 - c. Zorgdomein (Consult Specialist Ouderengeneeskunde)
4. **Careaz**
 - a. telefoonnummer: 088-1106000
 - b. Zorgmail: medischsecretariaat@careaz.nl
 - c. Zorgdomein (Careaz medisch secretariaat)

Verdeling werkgebied

Azora en Sensire werken samen in de gemeenten van Achterhoek West. In deze gemeenten is er een Specialist Ouderengeneeskunde van Azora of Sensire gekoppeld aan een huisartsenpraktijk.

De huisartsen zijn op de hoogte welke SO en organisatie aan de praktijk is gekoppeld, het medisch secretariaat kan hiervoor benaderd worden.

De regio Achterhoek Oost is toebedeeld aan Marga Klompé. In de regio Zutphen is er samenwerking tussen Marga Klompé en Sensire. Hierbij is er een verdeling van plaatsen binnen een gemeente.

Achterhoek West werkgebied:

- Gemeente Doetinchem - Azora / Sensire
- Gemeente Montferland - Azora / Sensire
- Gemeente Oude IJsselstreek - Azora / Sensire
- Gemeente Bronckhorst - Azora / Sensire
- Plaats Dinxperlo - Azora / Sensire

Achterhoek Oost werkgebied:

- Gemeente Winterswijk - Marga Klompé
- Gemeente Oost Gelre - Marga Klompé
- Gemeente Berkelland - Marga Klompé/ Careaz
- Gemeente Aalten m.u.v. Dinxperlo - Marga Klompé

Regio Zutphen / Lochem / Brummen

- Gemeente Zutphen - Sensire
- Gemeente Lochem
 - a. Marga Klompé: Plaats Lochem, Laren, Barchem, Exel.
 - b. Sensire: Gorssel, Almen, Eefde, Epse, Harfsen, Joppe en Kring van Dorth.
- Gemeente Brummen - Sensire

Vervolgacties Secretariaat van de VVT instelling:

1. Maakt voor betreffende SO/WZD functionaris een afspraak met de cliënt en vertegenwoordiger binnen 2 weken na aanmelding. Deze WZD functionaris/SO mag het afgelopen jaar niet betrokken zijn geweest bij de cliënt. Anders dient een collega van dezelfde organisatie de cliënt te bezoeken en het verslag op te stellen. Is dit ook niet mogelijk dan wordt er een beroep gedaan op een collega organisatie².
2. Vraagt de onderstaande gegevens op bij de aanvrager en/of huisarts:
 - a. Ingevulde en getekend aanvraagformulier Rechterlijke machtiging, CIZ format.
 - b. Medische voorgeschiedenis van de cliënt, met daarin vermeld diagnose van de geestesstoornis.
 - c. Actueel medicatieoverzicht.
 - d. Zorg- en behandelplan of actuele aanleiding tot aanvraag RM met recente episodelijst uit huisartsendossier.
 - e. Stappenplan onvrijwillige zorg, indien aanwezig.
 - f. Bij verlenging RM: beschikking rechtbank (inclusief medische verklaring).
3. Aanmaken of controleren van het beschikbaar hebben van een medisch dossier (Ysis).
4. Bundelen van de benodigde stukken voor aanvraag RM: Het ingevulde CIZ aanvraagformulier, evt. machtigingsformulier, medische verklaring voor de RM en andere benodigde stukken voor aanvraag RM worden naar het CIZ gestuurd (na huisbezoek WZD functionaris). De consulent kan dit veilig via de applicatie Portero verzenden.

² Afgesproken is dat hiervoor Azora en Marga Klompé hiervoor een beroep op elkaar kunnen doen en Sensire en Careaz kunnen een beroep doen op elkaar.

Taken WZD functionaris

Voor het opstellen van de medische verklaring voor rechterlijke machtiging bezoekt de WZD functionaris de cliënt en vult [het formulier van het ministerie van VWS](#) (tevens te vinden in Ysis) voor de verslaglegging. De WZD functionaris stuurt het verslag z.s.m. na het bezoek naar het medisch secretariaat.

Het CIZ dient een verzoekschrift in

Het CIZ zal een verzoekschrift indienen bij de rechtbank. Bij een verzoek voor verlenging zal het CIZ binnen een week een advies uitbrengen aan de rechtbank.

De zitting

De zitting wordt gehouden op de rechtbank of, als de cliënt niet in staat is, gaat de rechter naar de cliënt toe of digitaal. Hierbij wordt mogelijk de betrokken zorgverlener uitgenodigd om zo nodig toelichting te kunnen geven. De rechter doet direct / zo snel mogelijk een uitspraak (mondeling en een schriftelijke bevestiging).

Opname van de cliënt

Na toekenning RM moet de cliënt binnen 4 weken opgenomen zijn, anders verloopt de rechterlijke machtiging en de medische verklaring. Als de cliënt wordt opgenomen informeert de VVT instelling de IGJ.

In het signaleringsplan worden door de betrokken disciplines afspraken vastgelegd met betrekking tot begeleiding van de opname, eventuele aanwezigheid bij de opname, het vervoer en met name als er verzet wordt verwacht.

Mogelijk kan op termijn in situaties waarbij de veiligheid in geding is gebruik worden gemaakt van de GGZ-vervoersdienst van het RAV. Afspraken moeten nog gemaakt worden met de RAV.

Procedure Opname met Inbewaringstelling (IBS) in kader WZD

Wanneer een aanvraag voor een IBS

Een IBS op grond van de Wet zorg en dwang is een verplichte opname in een spoedsituatie waarin ernstig nadeel als het gevolg van het gedrag van de cliënt onmiddellijk dreigend is. Er is dan geen tijd om de procedure van een rechterlijke machtiging af te wachten. In die situaties is het alleen mogelijk dat de cliënt binnen zeer kort tijdsbestek wordt opgenomen met een beschikking tot inbewaringstelling die door de burgemeester wordt afgegeven.

Wie kan er een aanvraag doen voor een IBS

De huisarts/behandelend arts is in een crisissituatie vaak de aanvrager van een crisisopname. Daarbij vindt een inschatting plaats dat mogelijk een IBS nodig is en wordt de crisisdienst van GGNet ingeschakeld. Ook de wijkverpleegkundige of trajectbegeleider kan de crisisdienst van GGNet inschakelen, maar dan wordt er altijd contact gelegd met de huisarts/behandelend arts om de benodigde medische informatie op te halen. De IBS crisisprocedure kan ook van toepassing zijn op een cliënt die in het ziekenhuis verblijft, dan is de behandelend arts vanuit het ziekenhuis de aanvrager.

Waar en hoe een aanvraag voor een IBS

De aanvrager neemt contact op met de crisisdienst GGNet (telefoonnummer 088 - 933 44 00). De (dienstdoende) psychiater van de crisisdienst bezoekt de patiënt/ cliënt. De psychiater vraagt de (huis)arts om medische informatie en kan zo nodig de (dienstdoende) SO benaderen voor input met betrekking tot de gespecialiseerde medische informatie die nodig is voor afgifte van een IBS. De (dienstdoende) SO's zijn bereikbaar via onderstaande telefoonnummers.

Afgifte IBS en verifiëren beschikbaar bed

De dienstdoend psychiater beoordeelt of er een IBS nodig is in kader van WZD en de burgemeester geeft deze (zo nodig) af. De crisisdienst verifieert bij de medewerker van het Coördinatiepunt Kortdurend Verblijf (CKV) of en waar een IBS bed beschikbaar is mocht er een IBS worden afgegeven en opname noodzakelijk zijn. De medewerker van het CKV heeft overleg met de SO over de aangemelde situatie. Buiten kantoortijden wordt er rechtstreeks afgestemd met de dienstdoende SO's. Telefoonnummers staan hieronder vermeld.

NB: De dienstdoende SO kan enkel een cliënt met IBS plaatsen op de 3 aangegeven gespecialiseerde plekken (zie hieronder). Alleen de SO die in dienst is van betreffende organisatie kan samen met het zorgteam besluiten om uit te wijken of over te plaatsen naar een andere afdeling/locatie binnen de eigen organisatie.

Aanmelden IBS crisisopname bij VVT instelling

De aanmeldingen voor een crisisopname met IBS worden aangemeld op een centraal telefoonnummer van het Coördinatiepunt Kortdurend Verblijf 0314 - 35 77 66*. Dit telefoonnummer is 24 uur per dag 7 dagen per week bemenst door verpleegkundigen. Dit telefoonnummer is voor de Regio's:

Achterhoek West werkgebied:

- Gemeente Doetinchem
- Gemeente Montferland
- Gemeente Oude IJsselstreek
- Gemeente Bronckhorst
- Plaats Dinxperlo

Achterhoek Oost werkgebied:

- Gemeente Winterswijk
- Gemeente Oost Gelre
- Gemeente Berkelland
- Gemeente Aalten m.u.v. Dinxperlo

Regio Zutphen / Lochem / Brummen

- Gemeente Zutphen
- Gemeente Lochem
- Gemeente Brummen

*De regio Achterhoek Oost heeft tijdens kantoortijden het volgende telefoonnummer 0544 - 47 41 14

Accepteren van de crisisopname met IBS

Elke aanvraag wordt beoordeeld door de SO of het een IBS betreft in het kader van de WZD en dat de cliënt binnen de doelgroep valt.

Plaatsen van de cliënt met een IBS

Als de SO de IBS heeft geaccepteerd, wordt de cliënt binnen enkele uren geplaatst op het beschikbare IBS bed. De organisatie met het beschikbare bed is hiervoor verantwoordelijk.

Het is aan de VVT-instelling om een gespecialiseerde crisisplek voor IBS beschikbaar te hebben. De volgende locaties zijn hiervoor beschikbaar,

- Achterhoek West Sensire (De Boomgaard);
- Achterhoek Oost Marga Klompé (Molenberg Ravelijn);
- Regio Zutphen/Lochem Sensire (Hofpoort).

Betrokken VVT-instellingen hebben afgesproken dat altijd een beroep gedaan kan worden op elkaar, als binnen de instelling het IBS bed tijdelijk niet beschikbaar is en stemmen dit met elkaar af. Een cliënt met een IBS zal altijd opgenomen worden op een van deze gespecialiseerde crisisplekken.

Wanneer er verzet verwacht wordt en de veiligheid in het geding is tijdens het vervoer van de cliënt van huis naar opnameplek, regelt de crisisdienst GGNet vervoer via de GGZ-vervoersdienst van het RAV.

Bijlage 1: Stroomschema plaatsen van cliënten met een IBS

